

נדרים טא

עניין: יובל אליבא דרבי יהודה

אור שמח שמיטה ויובל פ"י

בשנות השמיטה לדעת ר' יהודה דקוצר דיובל עולה למנין שבוע, הנה שיטת הירושלמי כך דיובל מנין מיוחד ושביעית מנין מיוחד ויובל לעולם הוא שנת החמישים, היינו דמ"ט שנה צין שנת יובל זה ליובל הבא מלכד שנת היובל עמנו, רק דיובל מנין צפני עמנו ושמיטה מנין צפני עמנו, ולפ"ז בשנה של היובל צפעס הראשון הי' מתחשב לתחלת שנת השמיטה ויובל השני שמונו צני ישראל היה שנה השנית משמיטה ויובל הג' הי' שנה השלישית משמיטה וכן עד עולם היה בשנה אחרת מהשמיטה מהיובל הבא לפניו, ולפ"ז היה פעמים היובל בשנות השמיטה^{טז}, כן מתבאר משיטת ירושלמי צפ"ק דקדושין ה"ג, ז"ל צרס כמ"ד היובל עולה ממנין שבוע פעמים שהוא צא בצמנע שני שבוע, ויעוין מראה הפנים שהעיר צוה. ובאמת לפ"ז א"ש הצרייתא שהוצאה פרק קונס י"ן (דף ס"א) אמרו לו לר' יהודה הרי הוא כו' אמר להם לדבריכם הה"א ועשת את התצואה לשלש השנים הרי כאן ארבע. ויש לדון דאטו לדידיה מי ניחא ויעוין רש"י שם שפירש להאי פירכא לדברי הכל היא כו', ולפ"ז א"ש דרוז שנים היובל אינו אחר שנת השמיטה ואינן אסורים לחרוש ולזרוע רק שנת השמיטה והקציר של ששית הוא לשביעית ולשמינית ולששית עממה ואין כאן רק שלש שנים. ובאמת כל השמועות דצבלי צפ"צ דערכין א"ש וגם שמועה דקונס י"ן דצעי שנת החמישים כו' יש לפרש קצת. אמנם בערכין (דף כ"ד) דאמר לר' יהודה נשארינן מ"ח שנים לענין שדה אחוזה וחשיב לשנה סלע ושתי פונדיונין מוכרח כפירוש הקדמונים דיובל תמיד צתר שנת השמיטה ויובל עמנו מתחשב לשנות שמיטה וגם לחשבון יובל ודלא כפירוש הירושלמי, והא"ו צסי' ז' צאורים כתב כפירוש הירושלמי לר"י ולא הרגיש דצבלי פליג:

שערי זהר לרבי ראובן מרגליות

ס"א ע"ב. מכאן אמרו יובל אין עולה למנין שבוע ר"א יובל עולה למנין שבוע כו', ע' ירושלמי קדושין פ"א ה"ב דיובל פעמים שהוא בא באמצע שני שבוע, ובוהר חדש בלק נ"ה סע"ד פעמים יזדמן לפום מנין שנין דיובל ושמיטה כחדא, וע' זהר ויצא קנ"ד א דשמיטה באתגלייא [היינו קבוע וקיים] ויובל באתכסייא, ובוהר חדש תבא ס' ע"א יובל ושמיטה שהם לאה ורחל, ובניצוצי שם הצ"ע מש"כ באורים ותומים לח"מ ס"י ס"ז אורים סק"צ דלא יקרה כמעט כלל שיהיו שמיטין ויובל רצופין זה אחר זה צא ותשוב, ולא ידעתי למה הלוא יחידה במנין זה הוא יובל אחד, וא"כ הרי בין כל שבע יובלים יחול שיהיה פעם שמיטה ויובל רצופין, ואחת ביחס לשבע משכח שביחי ולמה נאמר שלא יקרה כמעט כלל.

אורים חו"מ ס"י טז

(ב) וזמ"ם וכו'. והא דלא תקנו גם כן ליובל שיהיה נוהג לזכרון היובל, כתבו התוס' גיטין לו ע"א ד"ה ותקון דאם כן בשנת מ"ט ושנת חמשים לא היו יכולין לעבוד עבודת האדמה והנס שיעשה שנת מ"ח לארבעה שנים לא היה כי אינו מהתורה ולכך לא קבעו, ותירוץ זה אינו מספיק למאן דפסקו כר' יהודה דשנת חמשים עולה לכאן ולכאן, אם כן לא קרה שיהיה היובל ושמיטה זה אחר זה תכופים ורצופים כי אם בחמשים שנה ראשונים שהיה בשנת מ"ט ויובל אחריו בשנת חמשים, אבל מכאן ואילך לא יקרה כמעט כלל שיבואו רצופים צא וחשוב. והסמ"ע [סק"ב] נתן טעם

ירושלמי קידושין פ"א ה"ב (דף ו : עו"ה), פני משה

החמשים יובל: ברם כמאן דאמר היובל עולה ממנין שני השבוע. שנת היובל עולה לכאן ולכאן ומשנת היובל מונין לשנה ראשונה של שמיטה הבאה, וא"כ פעמים שהיובל צא בצמנע השבוע, דס"ל ליובל לעולם מונין משנה שאחר יובל העבר ואם כן לפעמים היובל קודם השמיטה, ולא קשיא מידי*:

עולם אם כן מה היובל בא ומוציא. אמר ר' יוחנן בר מרייה^ו אתייה כמאן דאמר^ו אין היובל עולה ממנין שני שבוע ברם כמאן דאמר היובל עולה ממנין שני שבוע פעמים שהוא בא באמצע שני שבוע. רבנין דקיסרין